

Иванъ Вазовъ.

Отъ Ал. Филиповъ.

Като широка сѣнка лежи името на Вазова надъ нашата нова книжнина. Петдесетъ години той е работилъ съ перо въ ржка, петдесетъ години хубостта и омаята на неговитѣ творби е вълнувала сърдцето на българина и го е учила на добро, истина и родолюбие. Презъ цѣлия си животъ тоя голѣмъ поетъ е живѣлъ съ тжгитѣ и радоститѣ на България, билъ е така свой на душата на народа, че съ правосме го нарекли народенъ поетъ. Защото, когато изречемъ името на Вазова, у насъ неизбѣжно се пробужда мисълъ и за — България; когато заговоримъ за добритѣ и лошитѣ сждбини на нашия народъ, ние веднага си спомняме за вдъхновения пѣвецъ на българската мощъ и величие.

Иванъ Минчевъ Вазовъ е роденъ на 27 юний 1850 година въ малкия градецъ Сопотъ, който е оставилъ дълбоки и хубави спомени въ душата на поета. Ив. Вазовъ посетне неведнажъ е предалъ тия свои детски впечатления въ своитѣ стихове и разкази. Бащата на Вазова се е занимавалъ съ търговия, ималъ връзки и съ Влашко.

Като навършилъ седмата си година, малкиятъ Иванъ билъ даденъ на училище при стария учител Иванъ Гърбата, а после продължилъ учението си въ класното учи-

лище при други по-млади и по-добре подготвени учители. Още като ученикъ Вазовъ е показалъ добри дарби и успѣхъ. Билъ любознателенъ, обичалъ науката и жадно четѣлъ попадналитѣ въ ржцетѣ му книги. Но образованието, което младиятъ Вазовъ добилъ въ родния си градъ, се виждало недостатъчно на бащата. Той пратилъ сина си въ Калоферъ и Пловдивъ да изучи гръцки и турски езици, за да може после успѣшно да му помага въ търговията. Защото хаджи Минчо тъкмѣлъ своя първенецъ Иванъ за търговецъ, безъ да знае, че младиятъ момъкъ се увлича отъ поезията и между търговскитѣ смѣтки пише вече стихове. Когато узнава това, стариятъ баща се опиталъ да отбие сина си отъ това безполезно и праздно занятие. Напусто! Сждбата на Вазова била опредѣлена — да бжде единъ отъ най-великитѣ български поети.

Като виждали нехайството на Иванъ за търговията, родителитѣ му решили да го пратятъ на работа въ Ромъния при роднини търговци, та дано тамъ да обикне търговията. Но станало друго: въ Влашко Вазовъ изпадналъ всрѣдъ хъшове, бунтовници, вестникари и книжовници, съвсемъ занемарилъ търговскитѣ работи и се отдалъ на поезията. Тогава той е написалъ много стихо-